

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- 1 «Ἄν ἤξευρα, κυράτσα, μου, πότε θέλεις κινήσει
καὶ πόθεν θέλεις διαβεῖ με τὲς ἀρχοντοπούλες,
τὴν στράταν σου νὰ φύτεψα μηλὲς καὶ κυδωνίτσες
καὶ νεραντζοῦλες καὶ κιτρὲς καὶ δάφνες καὶ μυρσίνες,
5 τὸν δρόμον σου τριανταφυλλιές, νὰ μὴ σὲ πιάνη ὁ ἥλιος,
καὶ ὅπου διαβαίνεις καὶ πατεῖς ἤθελα σπέρνει μόσχον,
καὶ νὰ μυρίζη ἢ στράτα σου, κ' ἐσὺ νὰ μὴ τὸ ξεύρης,
νὰ μὴ μαυρίζη, λυγερή, στὸν ἥλιον ἢ ἐλικιά σου.
- 10 Βουλὴν ἐπῆρα ταπεινός, κυρά, νὰ σὲ συντύχω,
καὶ ἐντρέπομαι, κυράτσα μου, πολλὰ τὴν εὐγενειάν σου,
διατὶ εἶσαι ἀκατάδεκτη, τὰ λόγια δὲν ἀκρᾶσαι,
καὶ εἶμαι, κυρά, ξενούτσικον, δειλιῶ νὰ σὲ συντύχω.»
Καὶ τότε πάλι ἢ λυγερὴ τὸν νεώτερον ἐλάλει·
«Εἰπές, εἰπές, ἀφέντη μου, τί θεὸς νὰ με συντύχης,
15 καὶ σύντυχέ με θαρρετά, τινὰν μηδὲν φοβᾶσαι.
— Κυρά μου, νὰ σ' ἐφίλησα, ἂν ἔν' καὶ θέλημά σου,
καὶ ἂν ἀγαπᾶς καὶ προθυμᾶς, νὰ ποίσωμεν φιλιάν.
Τί σὲ φελᾶ, κυράτσα μου, νὰ με κακοκαρδίξης,
ἐσὺ νὰ διωματεύεσαι κ' ἐμὲν νὰ θανατώνης;
20 ἐσὺ ἔταξές μου τὸ φιλὶν καὶ δός με το, κOURTÉCΑ.»
«Γιὰ τὴν ἀγάπην σου εἰς ἐμὲν, γλυκύτατέ μοι ἀφέντη,
μηδὲν ἔρχεσαι νὰ φιλῆς κοντὰ στὴν γειτονιάν μου,
νὰ σὲ θωρῶ, νὰ θλίβωμαι, νὰ βαρυαναστενάζω.
Ἐσὺ θυμᾶσαι, ἀφέντη μου, τὸν ὄρκον τὸν μ' ἐποίκες,
25 πῶς ὄμοσες καὶ μὸλεγες ποτὲ μὴ με ξαφήσης,
κ' ἐδὰ θωροῦν τὰ μάτια μου εἰς ἄλλην πόθον ἔχεις·
χθὲς μετὰ κείνην ἔμεινες, με κείνην ἐκοιμήθης,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

κ' έμεναν ήρτες και είπες μου ὅτι στήν βίγλαν ήσουν·
καὶ ἐγὼ ἐπῆγα κ' ἐρώτησα ὅλους τοὺς βιγλατόρους,
30 καὶ κείνοι ὤμοσαν καὶ εἶπασιν κανεὶς οὐδὲν σὲ εἶδεν·
κ' ἐπάτησες τὸν ὄρκον σου κ' ἔχεις μέγαν κρι̅μα.»
«Δεξιά μου στάσου, λυγερή, θέλω νὰ σὲ συντύχω,
νὰ σὲ ρώτήσω ρώτημαν, νὰ σὲ παρακαλέσω·
εἰπέ με, πόσα μὲ ἀγαπᾶς, τόσα νὰ σὲ ἀγαπήσω,
35 μὴ σὲ ἀγαπήσω πλεώτερον κ' ἐσὺ κενοδοξήσης·
καὶ ἂν τύχη νὰ τὸ καυχισθῆς ὅτι παρακαλῶ σε,
κ' ἐγὼ ἔχω θάρρος εἰς ἐσὲν ἄλλος νὰ μὴ τὸ μάθη.
Κ' ἐσὺ, κυρά μου, εἶπες με ἄλλον σὲ προξενούσιν.
Μακάρι νὰ σὲ προξένησαν, ἄλλον ἄντραν νὰ πῆρες,
40 κ' ἐμέν νὰ μὴ ἐλογάριαζες ποῦ μένω, ποῦ κοιμοῦμαι,
εἰς ποίαν βλέμμαν ἔρριξα, μὲ ποίαν συντυχαίνω.»
«Ἐσὺ γνωρίζεις, ἀφέντη μου, ποτὲ οὐκ ἤξευρά σε,
οὐδέξευρα οὐδὲ γνώριξα, ἀλλὰ οὐδὲ κάτεχά σε,
οὐδὲ τὸ βλέμμα μου ἔρριξα ποτὲ στήν ἐλικιάν σου·
45 <έμεναν ἐγυρεύασιν γυναῖκαν νὰ μὲ πάρουν>,
καὶ τώρα μὲ τὲς γνῶμες σου, μὲ τᾶμορφά σου λόγια,
καὶ τὸ γλυκύν σου ἀνάβλεμμα, καὶ τὲς καλές σου τάξεις,
καὶ τὲς πιδεξιωσύνες σου ἐκατεδούλωσές με·
τὸν νοῦν μου τὸν ἀδούλωτον ἐκατεδούλωσές τον,
50 δουλεύτριαν μ' ἐκατέστησες, ἀφέντη, τοῦ ὀρισμοῦ σου.»
«Ζηλεύγουν τὴν ἀγάπην μας, κυρά μου, οἱ γείτονές σου,
διατὶ κρατεῖται δυνατὴ ὡς πύργος σιδερένος·
θωροῦν τὴν ὅτι ἐπλέχτηκεν ὡς χρυσὸν ἀλυσίδιν,
κ' ἐφάνη τους πολὺν κακόν, θέλουν νὰ μᾶς χωρίσουν.
55 Νὰ μὴ τὸ δοῦν τὰ μάτια τους, μὴ τὸ χαρῆ ἢ ψυχὴ των,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- ἀμμή τὸ θέλουν εἰς ἡμᾶς, ἀπάνω τους τὸ δοῦσιν,
νὰ τὸ θλιβοῦν οἱ φίλοι τους, νὰ τὸ χαροῦν οἱ ἐχθροὶ των,
διατὶ βουλήν ἐδώκασιν νὰ μᾶς ἀποχωρίσουν,
δίχως κανέναν πταισίμον, δίχως κανένα δίκαιον.»
- 60 «Ἡ ταπεινὴ καρδοῦλα μου πολὺν καλὸν σὲ θέλει,
ἀφέντη τετραλύγιστε καὶ βεργαναλεμένε·
νομίζω μάγια μ' ἔκαμες καὶ πάντα σὲ θυμοῦμαι.
Ποῦ μεῦρε, ποῦ μ' ἐκόλλησεν ἡ περισσὴ σου ἀγάπη;
ἐσέβην κ' ἐτυλίχτηκεν στὰ φύλλα τῆς καρδιάς μου,
- 65 ἐσέβην κ' ἐρριζώθηκεν κ' ἐγέμισεν τὰ φύλλα·
καὶ ἤλθασιν οἱ γείτονες καὶ ἐσυμβούλευσάν με,
καὶ ὅλοι βουλή μ' ἐδώκασιν νὰ σὲ ἀπολησμονήσω.
Κ' ἐγὼ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα τους καὶ κατηγορήσά τους·
ἐσεῖς πολλ' ἀγαπήσετε τὴν ἀποχωρισίά μας,
- 70 δι' αὐτὸ μὲ συμβουλευέτε νὰ τὸν ἐλησμονήσω·
μαχαίρια καὶ ἄν μὲ κόφτουσιν, πριόνια καὶ ἄν μὲ πριονίζουν,
ὥσποτε ζῶ καὶ φαίνομαι, τὸν ἀγαπῶ οὐκ ἄρνοῦμαι.»
«Γυρεύουσιν, ἀφέντη μου, γυναῖκα νὰ μὲ πάρουν,
κ' ἐγὼ, ἀφέντη μου, ὡς τῶκουσα, πολὺν κακὸν μ' ἐφάνη,
- 75 καὶ ἀπὸ καρδιάς ἐφώναξα καὶ ὁ κόσμος τὸ θαυμάστην,
διατὶ οὐκ ἐσάλευσεν ἡ περισσὴ σου ἀγάπη,
νὰ ρίζω ἄλλοῦ τὸ βλέμμα μου κ' ἐσὲν νὰ λησμονήσω.
Καὶ πῶς ἐγὼ νὰ σὲ ἄρνιστῶ, ἀφέντη τοῦ κορμιοῦ μου
καὶ νοικοκύρη ὅπου κρατεῖς στὰ χέρια σου τὸν νοῦν μου,
- 80 καὶ γίνουσιν ἀσάλευτος, ἀφέντη, ἀπὸ τὸν νοῦν μου;»
«Κυρά, διὰ τεῖντα διάφορον, κυρά, διὰ τεῖντα κέρδος
νὰ χάσης τὸ ξενούτσικον καὶ ποθοπειρασμένον,
νὰ χάσης τὸν καλλιώτερον, κυρά μου, ὅπου σὲ ἀγάπα;

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- 85 Κυρά μου, έρωτοδέσποινα, ποθοκρατόρισσά μου,
ποῦ γέμουν τὰ ματάκια σου τοῦ κόσμου τὴν ἀγάπην,
τοῦ Ἔρωτος τὰ χεῖλη σου πλέκτουσι τὸ ἄλυσίδιν.
Νὰ πιχαρῆς, ὦ λυγερή, πέψε με ὀλίγον πόθον,
ὅτι λιγώνομαι, κυρά, διὰ τὴν πολλὴν σου ἀγάπην·
ἐσὺ κρατεῖς τοὺς ἔρωτες καὶ δὸς ἐμὲν τὸν πόθον.»
- 90 «Πολλά, κυρά, παρέδειρα νύκτες καὶ μεσημέρια,
ἐμέναν ὠνειδίσασιν οἱ ἐδικοὶ καὶ ξένοι.»
«Λέγεις, καλὲ νεώτερε, ἐμέναν ἔν' τὸ παῖσμα,
καὶ ρίκτεις μου κατηγοριὰν καὶ λέγεις ἑπταισά σου,
διατὶ ἐκατεπιάστηκα καὶ ἦλθα εἰς θέλημά σου.
- 95 Δουλεύτρες ἐστερήθηκα δι' ἀγάπην ἐδικὴν σου,
κ' ἐσὺ καυχούσουν κ' ἔλεγες νὰ μὴ μὲ λησμονήσης,
ἐμέναν νὰ μὴ ἀρνιστῆς, μηδ' ἄλλην νὰ φιλήσης,
οὐδὲ ἄλλην ἐμορφότερην ποτὲ νὰ τὴν συντύχης.»
«Μῆναν οὐκ ἔχεις μετ' ἐμὲν οὐδ' ἓναν οὐδὲ δύο,
- 100 μὴν ἐβδομάδαν ἔκαμες καὶ ἤρχισες νὰ χολιάζης,
καὶ νὰ κρατῆς ἀπάνω σου, κόρη, νὰ καμαρώνης.
Οἱ γείτονές σου μέπασιν τί πολλὰ μὲ ἀτιμάζεις,
κ' ἐγὼ, κυρά, ὡς τόκουσα πολὺν κακὸν μ' ἐφάνη,
καὶ πέντε μέρες ἔκαμα νὰ μὴ σὲ χαιρετίσω,
- 105 οὐδὲ κοντά σου νὰ διαβῶ ἀπὸ τὴν γειτονιάν σου
καὶ ἔχω κατηγορήσιν ἀπὸ τὴν γειτονιάν σου,
ὅτι οὐ καταδέχομαι τινὰν νὰ χαιρετίσω,
καὶ ἂν μᾶβρισες, κυράτσα μου, ἐποίκες μέγαν κρῖμα..»

D. C. Hesseling & Hubert Pernot επιμ., *Ερωτοπαίγνια (Chansons d' amour) publiées d' après un manuscrit du XV siècle avec une traduction, une étude critique sur les Εκατόλογα*, H. Welter & Élefthéroudakís et Barth, Παρίσι & Αθήνα 1913.